

Överförmyndarnämnden

Avtalssamverkan med Värmdö och Vaxholm angående överförmyndarverksamhet

Förslag till beslut

Överförmyndarnämnden föreslår att kommunstyrelsen besluta följande.

1. Kommunstyrelsen beslutar att Nacka kommun ska samverka med Värmdö och Vaxholm kommuner avseende överförmyndarverksamheten, i enlighet med tjänsteskrivelsen daterad den 25 augusti 2019.

Beslutet är villkorat av att Värmdö och Vaxholm kommuner beslutar om samverkan i enlighet med de ramar och förutsättningar som beskrivs i tjänsteskrivelsen.

2. Kommunstyrelsen beslutar att ge arbetsmarknadsdirektören i uppdrag att ingå samverkansavtal med Värmdö och Vaxholm kommuner enligt beslutspunkt 1.

Sammanfattning

Värmdö och Vaxholms kommuner har avtal om samverkan i gemensam överförmyndarnämnd sedan 2011. Under våren 2019 har en förfrågan riktats till Nacka kommun om utredning av avtalssamverkan inom myndighetsutövning för överförmyndarverksamheten, i syfte att minska sårbarhet och kvalitetsrisker, och samtidigt uppnå en högre kostnadseffektivitet. Den praktiska innebörden av samverkan är att tjänstemännen arbetar på uppdrag av både Värmdö/Vaxholm överförmyndarnämnd och Nacka överförmyndarnämnd inom den myndighetsutövning som är möjlig att delegera. Vid sitt sammanträde den 24 april 2019 gav överförmyndarnämnden i Nacka arbetsmarknadsdirektören i uppdrag att utreda möjligheterna till den föreslagna avtalssamverkan.

Utredningen redovisar ett antal förutsättningar för framgångsrik samverkan, en risk- och konsekvensanalys inklusive en åtgärdsplan för de risker som bedöms kunna ha betydande påverkan på verksamhet och/eller organisation.

Överförmyndarenheten bedömer att avtalssamverkan kommer att leda till minskad sårbarhet, högre kvalitet och högre kostnadseffektivitet i myndighetsutövningen för båda överförmyndarnämnderna efter en inledande övergångsperiod. Övergångsperioden innefattar till exempel sammanslagning av organisation och verksamhet, översyn av styrdokument och harmonisering av handläggning. I aktuellt ärende beskrivs ramar och förutsättningar för samverkan och utifrån dessa kommer parterna teckna ett avtal för att reglera villkoren för samverkan. Det föreslås att arbetsmarknadsdirektören ges delegation att teckna aktuellt avtal.

Ärendet

Bakgrund

Kommunen har kontaktats av Värmdö/Vaxholm överförmyndarnämnd med en förfrågan om utredning av avtalssamverkan inom myndighetsutövning. Värmdö och Vaxholms kommuner har avtal om samverkan i gemensam överförmyndarnämnd sedan 2011, vilket är en vanlig samverkansform för överförmyndare som möjliggörs genom bestämmelse i föräldrabalken. Verksamheten har, trots samverkan kommunerna emellan, relativt begränsad omfattning. Förfrågan om utredning av avtalssamverkan inom myndighetsutövningen med Nacka kommuns överförmyndarverksamhet syftar till att minska sårbarhet och kvalitetsrisker, och samtidigt uppnå en högre kostnadseffektivitet. Diskussion om samverkan i gemensam nämnd kan eventuellt bli aktuellt i ett senare skede.

Vid sitt sammanträde den 24 april 2019 gav överförmyndarnämnden i Nacka arbetsmarknadsdirektören i uppgift att utreda förutsättningarna för att ingå avtal om samverkan kring gemensam överförmyndarverksamhet med överförmyndarnämnden i Värmdö/Vaxholm.

Nuläge i Nackas överförmyndarverksamhet

Överförmyndarnämnden i Nacka driver en stabil och välfungerande verksamhet med gott renommé och en ekonomi i balans. Verksamheten har en hög grad av digitalisering och arbetar i framkant med utveckling av service, kvalitet, verktyg och processer. Arbetsbelastningen är stundtals hög men hanteras med jämn och god kvalitet, bland annat genom välutvecklade processer, systematiskt kvalitetsutvecklingsarbete och god kompetens- och resurstillgång.

Resultat av utredning och förutsättningar för samverkan

Den genomförda utredningen har bestått i ett flertal möten mellan representanter från de båda överförmyndarverksamheterna samt praktiskt arbete med insamling av underlag, analys och avtalskonstruktion som har vävts in mellan de olika mötena.

Ramar och förutsättningar för samverkan

Avtalet för samverkan avses att tecknas mellan tre parter: Värmdö, Vaxholm respektive Nacka kommun. Det ska noteras att respektive överförmyndarnämnd fortsätter att vara sin egen myndighet och kommunerna ansvarar för sin egen nämndadministration. För att

uppnå högsta möjliga effektivitet i handläggningen ska dock de båda nämnderna så långt det är möjligt sträva efter att ha harmoniserade styrdokument, såsom delegationsordning, riktlinjer för arvoden till gode män och förvaltare samt informationshanteringsplan. Nedan redovisas mer ingående ramarna och förutsättningarna för samverkansavtalet.

Gemensam organisation

Nacka kommun är föreslagen värdkommun och anställningsmyndighet för den gemensamma överförmyndarorganisationen som således har sitt arbetsställe och säte i Nacka. Sammanslagningen kan hanteras organisatoriskt genom så kallad verksamhetsövergång, vilket innebär att befintliga resurser inom överförmyndarverksamheten i Värmdö/Vaxholm anställs i Nacka kommun.

Försäkring

Den gemensamma verksamheten blir ingen egen myndighet. Skadeståndsansvar och ansvar för att teckna och vidmakthålla erforderliga försäkringar faller således på respektive överförmyndarnämnd.

Ekonomi och kostnadsfördelning

Alla tre avtalsparter beslutar om egen budget för verksamheten utifrån ett underlag som tas fram av den gemensamma organisationen i Nacka.

Kostnaden för verksamheten fördelas mellan parterna utifrån procentuell fördelning av antal personakter. Arvode till ställföreträdare finansieras av respektive överförmyndarnämnd. Utbetalning av arvode till ställföreträdare hanteras av värdkommunen och debiteras Värmdö och Vaxholm kommuner månatligen. Merkostnader som uppstår i samband med sammanslagningen kommer att regleras så att Nacka kommun inte påverkas negativt ekonomiskt.

Hantering av akter

Akter förvaras och gallras av den gemensamma organisationen och slutförvaring hanteras enligt avtalsparternas respektive informationshanteringsplaner.

Insyn

Som redovisats ovan är respektive överförmyndarnämnd sin egen myndighet och därmed kommer Värmdö och Vaxholm kommuner ha rätt till löpande insyn i verksamheten och värdkommunen följer upp och rapporterar om status i enlighet med kommunernas mål- och budgetprocesser.

Utvärdering, omförhandling och uppsägning

Avtalet utvärderas årligen och tas upp för omförhandling om någon part så önskar. Om parterna efter omförhandling inte kan enas om ändringar eller tillägg, gäller avtalet på oförändrade villkor intill dess att avtalet upphör. Endera parten kan säga upp avtalet med 12 månaders uppsägningstid.

Risk- och konsekvensanalys

En risk- och konsekvensanalys har genomförts med representanter från fackförbunden, medarbetare, de verksamhetsansvariga cheferna samt skyddsombud från båda kommuner. Resultatet presenteras i bilaga 1. De allvarligaste riskerna som identifierats rör olika riktlinjer avseende arvode till gode män, olika delegationsordningar samt i övrigt olika handläggningsrutiner.

Enhetens bedömning

Överförmyndarenhetens bedömning är att förutsättningarna för en framgångsrik implementering av gemensam myndighetsutövning för de båda överförmyndarnämnderna är goda. Syftet som föranledde förfrågan från Värmdö/Vaxholm överförmyndarnämnd, att uppnå minskad sårbarhet och risk för kvalitetsbrister i verksamheten, är även eftersträvat för Nackas överförmyndarverksamhet. Myndighetskontakterna för de gode män och förvaltare som idag har uppdrag i flera av de tre kommunerna skulle underlättas väsentligt, till fördel även för de personer, så kallade huvudmän, som är föremål för uppdragen. Rekryteringen av nya gode män och förvaltare, samt säkerställandet av deras kompetens och uthållighet, skulle också underlättas genom de ”stordriftsfördelar” som uppstår vid gemensam myndighetsutövning.

Under en övergångsperiod kommer dock belastningen på verksamheten att öka. Intern och extern kommunikation till berörda, fysisk flytt av arkiv, rekrytering och/eller introduktion av nya medarbetare i Nacka kommun, harmonisering av arbetssätt och riktlinjer, rutiner för arbete mot två nämnder och samverkansstrukturer för kontakter med respektive socialtjänst är några av de aktiviteter som kommer att pågå utöver det vanliga arbetet. Av detta skäl kan eventuella effektivitetsvinster inte realiseras under övergångsperioden, och vid särskilda händelser kan temporär resursförstärkning behövas. Sådana händelser kan till exempel vara avvikelser som uppstått inom verksamheten i Värmdö/Vaxholm innan avtalets ikraftträdande, men som måste hanteras efter att avtalet är i kraft. Efter övergångsperioden väntas belastningen och resursbehovet stabiliseras på en nivå som motsvarar den tidigare eller något mindre.

Överförmyndarenhetens sammantagna bedömning är att det finns stora fördelar för Nacka kommun att samverka med Värmdö och Vaxholm kring överförmyndarverksamhet och därför föreslås att kommunen ingår avtal om detta.

Det föreslås att arbetsmarknadsdirektören ges delegation att teckna avtal utifrån ovan beskrivna ramar och förutsättningar för samverkan kring överförmyndarverksamhet.

Ekonomiska konsekvenser

Överförmyndarnämnden i Nacka och överförmyndarnämnden i Värmdö/Vaxholm kommer även fortsatt ha separata styrdokument till exempel i form av mål och budget. Underlag till respektive kommuns budget för överförmyndarnämnd och tillhörande

myndighetsutövning tas fram av överförmyndarenheten i Nacka. Fördelningen av kostnaderna för myndighetsutövningen och eventuell vinst eller förlust i relation till motsvarande budget hanteras enligt fördelningsprincipen som anges i avtalet.

Under det inledande samverkansåret regleras eventuella ”övergångskostnader” enligt ett tilläggsavtal. Detta tilläggsavtal är konstruerat så att negativa ekonomiska konsekvenser inte uppstår för Nacka kommun.

Över tid ökar sannolikheten att gemensam myndighetsutövning inom överförmyndarverksamhet med andra kommuner leder till ökad kostnadseffektivitet. Totala kostnaden för verksamheten står dock i relation till efterfrågan och de utvecklings- och kvalitetskrav som ställs på verksamheten.

Konsekvenser för barn

En avtalssamverkan som medför minskad sårbarhet och säkerställer hög kvalitet inom överförmyndarverksamheten är positiv ur ett barnperspektiv, både i de fall barnen är huvudmän själva och/eller barn till huvudmän.

Bilaga

1. Risk- och konsekvensanalys

Frida Plym Forshell
Arbetsmarknadsdirektör
Stadsledningskontoret

Ann-Charlotte Oetterli
Enhetschef
Överförmyndarenheten